

Hur undvika kadmium i växtodlingen?

Kjell Ivarsson, LRF

Vilka risker undersöks?

- Njursvikt
- Benskörhet hos allt äldre befolkning, främst hos kvinnor
- Neurotoxologiska skador hos barn
- Cancerrisker

Gränsvärden för dagligt intag i EU efter förslag av EFSA

- EFSA har sänkt gränsen för totalt veckointag (TWI) från 7,5 till 2,5 mikrogram/kg
- I Sverige kommer det dagliga intaget främst från vete och annan spannmål samt potatis och andra rotfrukter

Följder av nya gränsvärden i EU

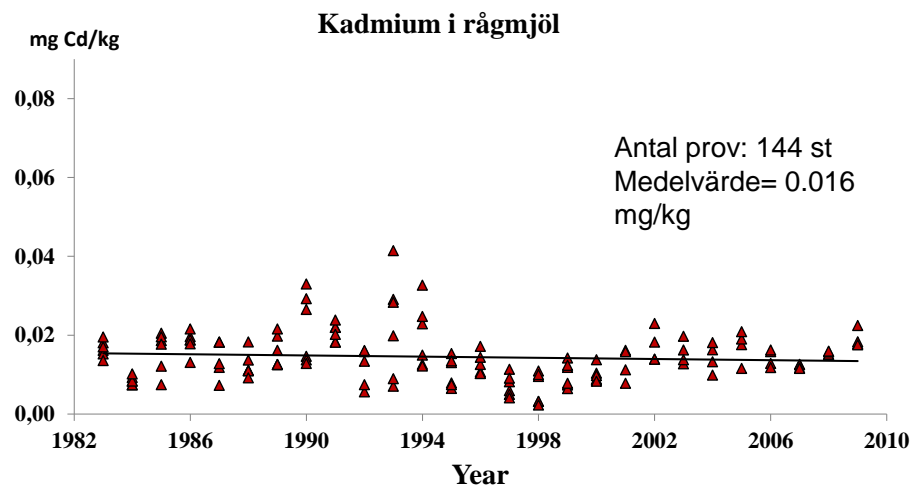
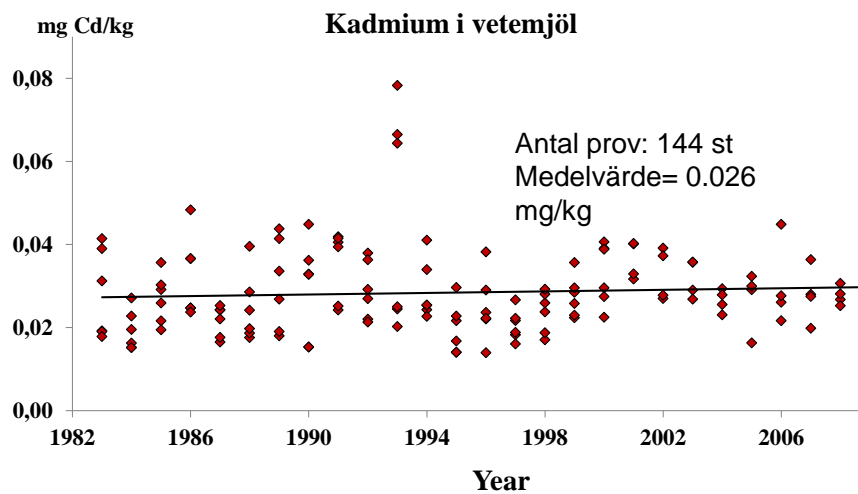
- Nya lägre gränsvärden väntas för alla vegetabilier, speciellt för barnmat.
- Först ut med problemhalter är ris och durumvete. Sedan ?
- Nya gränsvärden för mineralgödsel i EU diskuteras. Sverige, Finland och Österrike har gränsvärde.

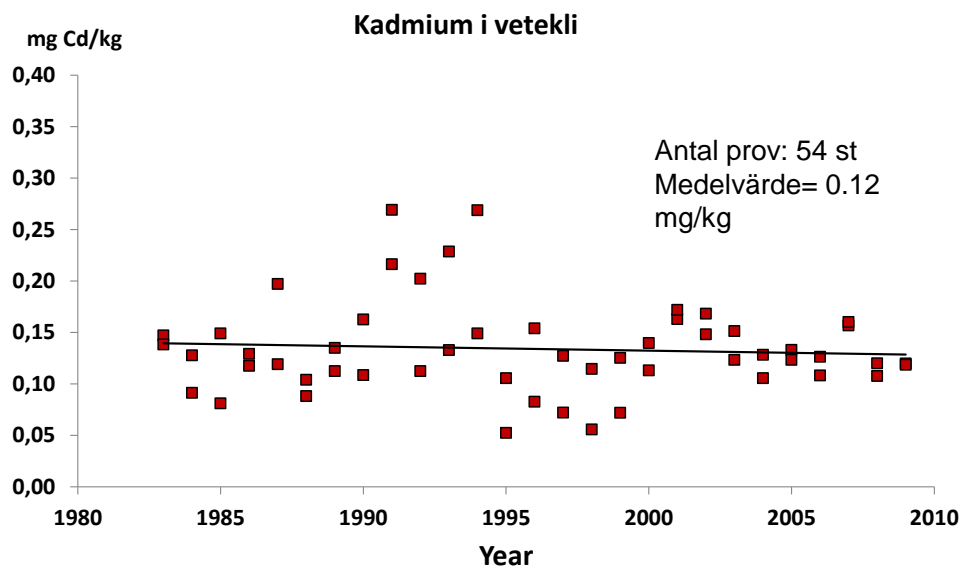
Läget i Sverige de senaste åren

- Tidigare ökning av kadmiumhalten har planat ut och det finns tendenser till minskning av halten.
- Exempel på detta finns i Livsmedelsverkets mjölstudie

Trender i mjöl

Observera den
högre skalan!

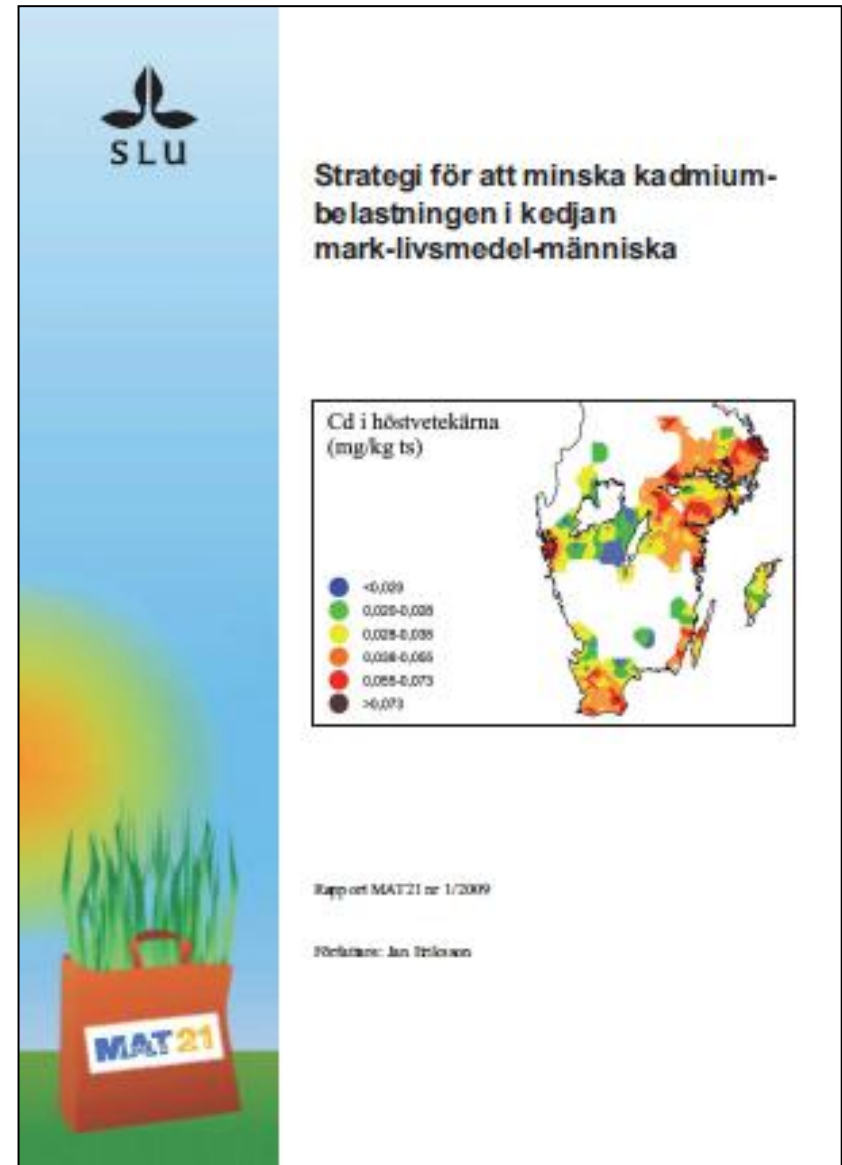

Näringsen aktiverar sig

- Seminarium 1999 med Marie Vahter, Jan Eriksson och Tomas Lundborg
- Kadmiumrådet bildas 19/8 1999
- Inspel om kadmiumforskning till Mat21 feb-2000
- Namnbyte 2005 till Kadmiumforum
- Webbplats under www.livsmedelssverige.org
- Mycket forskning pågår i Mat21 m m
- Strategi Mat21

Slutsatser från
”Strategi för att minska
kadmiumbelastningen
i mark-miljö-människa”
- Mat21-rapport
av Jan Eriksson, SLU

Två scenarier Mat21

- Riktvärde 0,08 mg/kg i spannmål, 0,020 mg/kg färskvikt i potatis
- Riktvärde 0,05 mg/kg i spannmål, 0,015 mg/kg färskvikt i potatis

Åtgärder nationell strategi

- Riktvärden/gränsvärden humankonsumtion
- Miljöstöd kadmiumkartering åkermark
- Gränsvärden tillförsel kadmium via slam och andra jordförbättringsmedel 0,35 g /ha och år
- Sverige verkar för strängare utsläppskrav EU
- Nya sorter för känsliga grödor prioriteras inom växtförädlingen
- Information och rådgivning i ”Greppa kadmium”

Åtgärder gårdsnivå

- Kartering av varje fält
- På fält med hög halt kadmiumanalys av grödan
- Åtgärdsplan för gårdar med problem:
 - Utpekade grödor på fält med låga halter
 - foder eller energigrödor på problemfält
 - Välj rätt sorter
 - Odlar Salix för att rena marken
 - Vid behov justera markens pH-värde och mullhalt
 - Åtgärder för att få balans mellan total tillförsel och total bortförsel

Vad händer sedan?

- Nu ska EU och Sverige harmonisera sin syn på kadmium efter 20 års nationellt arbete.